

**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

§. An sufficiat iurisdictio delegata dubia, vel probabilis ad ministrandum
hoc Sacramentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

ibidem, §. 5. n. 2. Diana 1. tom. tract. de Bulla Cruciatæ, resolut. 9. 4. quæ sententia valde probabilis est: quia res non est integræ. Gratius, & c. Relatum de officio delegati. Vnde ille, qui per Bullam Cruciatæ habet potestatem absolvendi, si confessio cæpta est, poterit eam prosequi, etiam si interim finiat. rēpus Bullæ, quod idem de similibus facultatibus dicendum est.

Quintò disputari solet in hoc loco de eo, qui confitetur Regularibus habentibus facultatem à Papa audiendi confessionem; an teneatur confiteri eadem peccata suo Parocho, vel cum eo facere confessionem annuam: quod latè, & optimè tractat Vasquez quæst. 93. art. 1. dub. 6. Et tota fere difficultas est in explicando duplici decreto: altero Martini V. quod inferunt Ioann. Maior. distinct. 17. Henricus quodlib. 10. quæst. 1. Adrianus quæst. 5. de confessione, & Medina quæ de confessione Fratrum privilegiatis facta, ubi dicitur. Volumus autem, quod ij, qui Fratribus confitebantur, eisdem suis parochialibus Sacerdotibus semel saltem in anno confiteri, prout generale Conciliū statuit, nihilominus teneantur; quodque ijdem Fratres eos ad hoc diligenter, & efficaciter secundum datam eis à Domino gratiam exhortentur. Altero Sixti IV. in Extravaganti, Vices de regna & pace, ubi præcipit, quod ipsi Medicantes desistant prædicare, quod parochiani non sint obligati, saltem in Paschate, proprio confiteri Sacerdoti: quia de iure tenetur parochianus, saltem in Paschate, proprio confiteri Sacerdoti. Per hoc tamen (inquit) ipsi Fratres Medicantes non censentur exclusi, quominus secundum iuris communis, & privilegiorum eisdem concessorum dispositionem confessiones audire, & penitentias iniungere valeant.

In hoc puncto non oportet iam immorari: quia loquendo de possibili, res est certa Pontificem Summum posse dare facultatem confitendi aliis, præter Parochum: cum ipse sit omnium Parochus, & Pastor. Et id definitum fuit à Ioan. XXI. in Extravaganti, Paesestioni de hereticis, contra quemdam Ioannem de Poliano, quamvis ut notat Vasquez n. 2. neque ipse negaverit talem potestatem; sed solum dixerit, stante decreto Concilij Lateranensis. in cap. Omnis utriusque sexus de penitent. & remissione, non posse tolli à Papa illam obligationem confitendi Parocho, nisi illi decreto derogetur. Hoc autem ipsum damnatum etiam est, & merito: quia decretum illud solum præcipit confessionem fieri proprio, vel alteri de licentia proprii, qui autem confitetur Religioso habenti facultatem Papæ, iam confitetur illi de licentia proprii; cum Sacerdos proprius non solum sit Parochus, sed etiam Episcopus, & Papa: alioquin neque ille, qui confiteretur Episcopo, observeret illud decretum, cum non confiteretur Parocho, nec de licentia Parochi: quod tamen absurdissimum esset.

Hoc itaque circa possibilitatem statuto, certum etiam est, de facto iam nunc fideles satisfacere præcepto confessionis annuæ, confitendi Religiosis habentibus à Summo Pontifice facultatem; nec debere iterum eadem, aut alia peccata confiteri Parocho: nam privilegia Regularium, præsertim moderna clarissimè loquuntur, & fidelium omnium usus ita observat: & Clemens VIII. speciali Breui ita declaravit 22. Decembris, anno 1592. ut refert Corninch. in præfenti disp. 8. dub. 9. De illa verò limitatione Martini V. & Sixti IV. dicendum videtur cum Ioanne Medina, quem sequitur Vasquez n. 18. illos non voluisse quidem obligare penitentem ad confitenda eadem peccata iterum Parocho: id enim absurdum esse dixit Benedictus XI. in Extravaganti, Inter cunctas, de privilegiis, sed solum, ut sicut nunc possunt apud Religiosos Eucharistiam sumere, P. Ioannes de Lugo de Penitent.

excepta Communionē paschali, quam habent à Parocho recipere: sic tunc licet per totum annum possint confiteri Religiosis, paschali tamen tempore, quando pro Communionē annua suscipienda debebant confiteri; eam confessionem apud Parochum facerent, vel apud alium de eius licentia. Vnde qui tunc non haberet materiam necessariam confessionis, non debebat Parocho confiteri: & hoc pro tunc in usu fuit, ut hoc saltem actu Parochum recognoscerent: postea tamen hoc etiam sublatum fuit, & relicta sola Communionē paschalis apud Parochum ex obligatione faciendā.

§. 1. An sufficiat iurisdiclio delegata dubia, vel probabilis, ad ministrandum hoc Sacramentum.

Restat duplex dubium circa iurisdictionem delegatam: primum, de iurisdictione incerta: quod potest dupliciter contingere. Primò, ita ut sit merum dubium negativum. Secundò, ita ut sit dubium, quod vocari solet positivum; quando, scilicet, probabile est, sed non certum, dari iurisdictionem. Et quod attinet ad primum diximus disp. 8. de Sacramento in genere, sect. 9. in principio. Quod potest licite ministrum uti materia, vel forma dubia nisi in casu necessitatis, ut subueniat proximo eo modo, quo potest. Vnde à fortiori idem dicendum erit de potestate dubia, quia nemo poterit uti, nisi in casu necessitatis, quando aliud remedium magis securum exhiberi non possit. Quo casu absolutio debet dari sub conditione. Qualis autem, & quanta debeant esse necessitas, ut absolutio possit dari cum potestate dubia, tractat Suarez disp. 26. sect. 6. n. 3.

Difficultas tota est, quando est sub opinione, an Confessarius habeat iurisdictionem, quibusdam affirmantibus, quibusdam negantibus, & utrisque probabiliter in quo casu P. Suarez disp. 26. sect. 6. n. 6. & seq. dicit securius esse quærere Confessarium habentem certam potestatem: concludit tamen, licitum esse tam ex parte Confessarii, quam ex parte penitentis ministrare, & recipere hoc Sacramentum cum iurisdictione probabiliter: quia sicut, quando adest communis error, Ecclesia dat iurisdictionem propter publicam utilitatem; ita quando adest opinio probabilis Doctorum affirmantium, dari potestatem tunc etiam propter communem utilitatem fidelium, qui iuxta illam probabilem sententiam operantur, Ecclesia dat iurisdictionem, etiam si sententia illa sit re ipsa falsa: tum etiam, quia penitens communiter confitetur simul aliqua peccata venialia, super quæ quilibet Sacerdos habet directam iurisdictionem, atque aded ab iis, saltem directè, absolvet, & faciet Sacramentum validum, quo indirectè saltem remittantur alia graviora, super quæ non habebat iurisdictionem directam. Quem modum dicendi sequuti postea sunt Thomas Sanchez lib. 1. in Decalog. c. 9. n. 35. & alij, quos refert, & sequitur Diana 1. tom. tract. de opinione probabilis, resol. 2. quibus adde Bonacinam disp. 2. de peccatis, q. 4. punct. 9. n. 19. Granadum 1. 2. controu. 2. tract. 22. disp. 4. sect. 4. Castri Palau tom. 1. disp. 2. punct. 5. n. 9. Turrianum in selectis disp. p. 1. disp. 11. dub. 2. Ioannem Sancium in selectis disp. 44. n. 24. Lessium lib. 2. c. 29. dub. 8. n. 68. Malderum 1. 2. q. 19. art. 5. disp. 86.

De soliditate huius fundamenti adhuc dubitat Salas in 1. 2. q. 21. tract. 8. disp. unica, sect. 10. n. 101. & sect. 27. n. 286. & 287. quia utrumque illud e pur non est certum, sed sub opinionum diversitate: ergo semper relinquetur dubius valor Sacramenti, & per consequens penitens periculo exponitur damnationis: si forte opiniones illæ non sint veræ.

N n Ego

30.

Ego existimo in primis, si sermo sit de ordinaria confessione extra mortis periculum, sententiam illam tutissimam esse: quia proximus nulli vel certe exiguu periculo exponitur: tum propter vtramque rationem à Suario adductam: tum etiam, quia moraliter non est periculum, quod non possit iterum ante mortem confiteri alteri Sacerdoti, à quo, saltem indirecte, absoluetur ab his peccatis, & iustificabitur. Et quamvis possit repente mori, hoc tamen non censetur mortale periculum hic, & nunc: & sicut ipse pœnitens, quando scit, se esse in peccato, non tenetur sub mortali ad confessionem, vel contritionem statim ponendam ratione illius periculi, ut vidimus *disputat. 7. sect. 11.* sic multo minus censetur relinquere illum in mortali periculo damnationis Confessarius, qui enim absoluit, non solum cum opinione probabilis, sed cum fundamentis ferè certis de valore Sacramenti. Denique licet vilius esset pœnitenti, Sacramentum recipere absque illo qualicumque periculo: non tamen tenetur etiam ex charitate Minister dare Sacramentum cum omni vilitate, & securitate possibili, ut notauit Petrus Lotca in *1. 2. disput. 38. membr. 2.* unde dicit, quod non peccaret mortaliter Sacerdos, qui petenti Communionem, daret Hostiam probabiliter confectam, si non frequenter; sed semel, vel iterum id faceret, quod idem admittit de absolutione data iuxta opinionem probabilem: quod tamen intelligi debet cum moderatione dicta extra mortis articulum, in quo non semper licebit ita absolvere.

31.
Quid in mortis articulo liceat.

Hinc secundò addo, si confessio fiat in mortis periculo, & dubium sit de potestate Confessarii circa aliquod peccatum reservatum, sine censura, licet possit Confessarius amplecti opinionem probabilem dantem illi iurisdictionem circa illud peccatum: quia nec tunc videtur exponere pœnitentem vili periculo. Nam licet illa opinio esset falsa; adhuc Confessarius absoluit directe ab illis peccatis mortalibus non reservatis, quæ pœnitens confitetur, & facit Sacramentum validum, quo pœnitens iustificatur: illud autem peccatum reservatum habebit, se sicut illa, quorum pœnitens inculpabiliter est oblitus: idem enim est, non recordari alicuius peccati, vel ignorare obligationem confitendi illud alteri Confessario; qua obligationem tunc pœnitens inculpabiliter ignorat. Unde, si per multos annos oblitus esset illius peccati vel ignorasset eius reservationem, nemo unquam obligat illum ad repetendas confessiones, & confitenda iterum omnia peccata; quæ toto illo tempore confessus est suo ordinario Confessario; sed solum ad confitendum illud peccatum reservatum. Et hæc est praxis omnium fidelium, & totius Ecclesiæ. Supponunt ergo, confessiones illas fuisse validas quoad alia peccata. Similiter ergo in articulo mortis valida erit confessio quoad alia peccata, licet reuera Confessarius non posset absolvere directe ab illo peccato reservato atque ideo nulli periculo suæ salutis exponitur ex hac parte pœnitens à Confessario.

32.

Dixi, quando peccatum reservatum non habet censuram, quando enim illam haberet, esset maius dubium: quia multi, ut supra vidimus, sentiunt, excommunicatum, durante excommunicatione, non posse recipere validum sacramentum Pœnitentiæ, & hoc, etiam si inuincibiliter ignoret suam excommunicationem. Si ergo Confessarius non potest vere auferre illam excommunicationem, nõ faciet iuxta illam sententiam Sacramentum validum. Atque eadem, vel similis difficultas esse posset, quando in eodem mortis periculo Confessarius non solum dubitaret de potestate sua in ordine ad aliquod peccatum reservatum: sed simpliciter, & absolute,

de potestate absoluedi à mortalibus, eò quod dubitaret, an esset approbatus, vel an accepisset iurisdictionem à potestate dare: tunc enim non est ita certum, quod possit Sacerdos simplex absolvere directe à venialibus eum, qui habet simul peccata mortalia. Unde ipse Suarez *infra disp. 31. sect. 3. n. 10. & 15.* non ita certam putat semper illam absolutionem à venialibus, sicut illam aliam à mortalibus reservatis. Videretur ergo Sacerdos in illo articulo alicui periculo exponere pœnitentem, quando absolueret cum opinione solum probabilis de sua potestate in ordine ad mortalia.

Hæc quidem vrgenti ita, ut si per principia intrinseca iudicandum esset, non videretur licitum, infirmum in his casibus absolvere cum sola probabilitate iurisdictionis. Per principia tamen extrinseca non videtur condemnandus, qui ita absolueret. Nam Auctores illius sententiæ vniuersaliter loquuntur de absolutione cum iurisdictione dubia, non distinguendo inter absolutionem à peccatis, vel à censuris. Deinde, quod attinet ad secundum casum, de habente probabilitatem tantum circa totam potestatem absoluedi à mortalibus; ita videtur loqui expressè Thomas Sanchez *lib. 2. in Decalog. cap. 13. num. 15.* ubi dicit, omnino validam, & certam esse absolutionem simplicis Sacerdotis à venialibus in eo, qui habet mortalia quæ tunc indirecte remittuntur. Item P. Suarez *disput. 31. sect. 3. num. 10.* dicit, esse falsum, & improbabile, quod confessio facta simpliciter Sacerdoti de venialibus ab eo, qui habet mortale, cuius non recordatur, non sit valida, nec afferat gratiam sanctificantem homini aliàs bene disposito. Quare prædictam doctrinam ij proculdubio intelligunt etiam, quando infirmus absoluitur ab aliquo habente solum iurisdictionem probabilem circa mortalia; & praxis, ac vltus communis, quo maxime mouetur Suarez *disp. præfati*, id confirmat: nec distinguunt de articulo mortis, & confessione ordinaria; sed in utroque casu absolunt cum iurisdictione probabilis. Credo tamen, quod id non concederent illi rationes cum neque Ecclesia posset supplere, & dare iurisdictionem, cuius ille non esset capax, si reuera non esset Sacerdos; neque etiam per absolutionem directam à venialibus remitterentur cetera; cum neque à venialibus posset absolvere, si reuera non esset Sacerdos.

Denique in primo etiam casu, de habente casum reservatum cum censura, in quo videtur esse maior difficultas, adhuc credo, Auctores illos idem sentire. Primò, quia generaliter loquuntur, ut dixi quod non debuissent facere, cum probabilitas iurisdictionis frequentius contingat circa peccata reservata, quæ magna ex parte referuntur ratione censure. Secundò, quia vltus, & praxis communis, quæ potissimum mouet Suarium ad illam sententiam defendendam, magis aperte constat in hoc casu. Nam si ratio in contrarium adducta probaret, deberemus quidem non solum in periculo mortis, sed etiam extra illud non absolvere ab excommunicatione vlla cum iurisdictione probabilis, vel certe deberemus admonere pœnitentem, ut faceret se absoluantem mortem ab alio habente iurisdictionem certam circa illam censuram: quia, si absolutio fuit irrita, & reuera est sententia dicens, excommunicatum nunquam recipere Sacramentum pœnitentiæ validum nisi prius validè absoluitur ab excommunicatione; consequens erit, quod ille pœnitens nunquam iustificabitur ante mortem in hoc Sacramento. Idem ergo

ergo periculum erit absoluedi illum ab excommunicatione cum iurisdictione solum probabili extra mortis periculum, cum eo ipso remaneat iam inhabilis ad absolutionem sacramentalem inquam recipiendam. Et tamen usus omnium plane Confessoriorum hoc debet, ut amplectantur sententias probabiles circa absolutionem à censuris facultatis, & ita absoluant, non imponentes, quod ante mortem faciant, se iterum absolui ab alio, qui habeat certam potestatem. Fatendum ergo est, vel excommunicationem non impedire effectum absolutionis sacramentalis, ut communis sententia docet; vel certe Ecclesiam tunc conferre iurisdictionem ad absoluedum verè à censura: quia in hoc casu non solum interuenit error opinionis probabilis, qui certè non est communis omnium; sed eorum, qui tenent illam opinionem: (& tamen propter illum dicitur communiter Ecclesia dare iurisdictionem): sed interuenit error communis omnium: omnes enim Confessarii hodie habent hunc usum absoluedi, saltem extra mortis periculum, cum probabilitate circa potestatem absoluedi à censura, & casu referuato. Cum ergo ex hoc usu communi omnium sequatur manifestum periculum omnium penitentium, qui existimantes se iam absolutos, non curant amplius de absolutione ab illa censura, & remanent incapaces absolutionis sacramentalis; fatendum est, Ecclesiam propter hunc errorem communem ad impedienda illa damna conferre iurisdictionem, vel certe sententias illas, in quibus illud periculum fundatur, non esse veras.

35. Postremò, quia, licet aliqui Doctores teneant, absolutionem à peccatis non esse validam nisi prius tollatur excommunicatio, non ideo fit, quod in hoc casu non sit valida: ad hoc enim debent esse verè tres sententiae. Prima illa, quae dicit, non posse excommunicatum validè absolui à peccatis. Secunda illa alia, quae dicit Ecclesiam non dare iurisdictionem propter opinionem probabilem. Tertia denique illa, quae dicit, simplicem Sacerdotem non posse validè absolue in articulo mortis, praesente proprio Parocho, aut data opportunitate illum vocadi. Nam quaecumque ex his tribus sententiis sit falsa iam infirmus validè absoluetur, & non exponetur ulli periculo. Propter hæc ego credo, illos Auctores ita vniuersaliter fuisse loquutos; sed præcipue propter usum, & praxim communem omnium Confessoriorum quam necesse esset omnino condemnare, si non posset absolui in articulo mortis aliquis cum iurisdictione probabili à censura referuata, ut *suprà* ostensum est.

§. 2. An iurisdiclio delegata ad confessiones audiendas expiret morte concedentis.

36. Hoc est alterum, quod dubitari solet circa iurisdictionem delegatam, de quo latè & optimè Thom. Sanchez lib. 8. de matrim. disp. 28. n. 71. & sequent. ubi affert duas sententias. Prima affirmat expirare, quam tenent Paludanus, Antoninus, Narrius, Philarchus, & alij, quos refert ib. & n. 74. qui tamen ferè omnes non loquuntur de iurisdictione concessa à Summo Pontifice, in quo propter supremam potestatem concedunt iurisdictionem ab eo delegatam ad audiendas confessiones in genere non expirare eius morte, sed durare: quod videtur colligi ex c. si super gratia, de officio delegati in 6. & c. si cui nulla, de prabendis, in 6. quam sententiam imple etiam Sanchez probabiliter indicat.

37. Secunda sententia probabilior negat expirare potestatem illam morte concedentis: quod idem P. Ioann. de Lugo de Penitentia.

est quando ille, qui concessit, amouetur ab officio, vel suspenditur, aut alio quocumque modo amittit potestatem, quam habebat. Hanc tenet Suarez in presenti, disp. 28. sect. 3. Henriquez lib. 6. c. 6. n. 7. de Indulgentiis, c. 21. n. 6. Sayre, Graffius, & alij, quos affert, & sequitur idem Sanchez ibid. n. 72. & 75. qui tamen num. 73. explicat, id intelligendum, quando licentia non conceditur ad audiendam confessionem penitentis determinati in penitentis fauorem: tunc enim, quoad confessionem nondum ceptam, expirat morte concedentis.

38. Probatur, quia hæc est differentia inter iurisdictionem contentiosam, seu ad lites, & inter iurisdictionem fori gratiosi, ut hæc pertineat ad gratiam illa ad iustitiam, atque ideo iura, quae dicunt iurisdictionem delegatam perire morte concedentis; loquuntur de contentiosa, non de gratiosa: hæc enim est gratia, quae fit non tam penitentibus, quam Confessorio, cui statim acquiritur, & in quo radicatur, postquam ab ipso acceptatur, & in illo perseverat: Nec quoad hoc videtur esse differentia inter licentiam concessam ab Episcopo, vel à Papa, cum uterque possit delegare, licet non ita generaliter Episcopus sed cum maiori limitatione quoad locum, quoad peccata. Imò idem dicendum cum proportionem de Parocho, licet subdubitet Suarez n. 12. Sed eadem est ratio, ut fatetur Sanchez n. 27. cum ipse etiam habeat potestatem ordinariam. Quando verò datur licentia Confessorio in gratiam penitentis determinati, gratia non fit Confessorio, sed penitenti: & ideo re integra expirat, quia gratia nondum censetur perfecta, sed exequenda per Confessarium, atque adeò magis videtur esse gratia facienda, quam facta. Aliud autem esset de licentia concessa ipsi penitenti eligendi Confessarium: hæc enim, siue concedatur ab Episcopo, siue ab alio Prelato, vel etiam à Parocho, non expirat morte concedentis, ut cum multis docet ipse Sanchez ib. n. 75. quia tunc gratia, seu licentia conceditur directè penitenti, quo acceptante, iam gratia perfecta est & facta, non facienda, sicut erat in priori casu, in quo Confessorio committitur gratia facienda, nondum verò est alicui facta.

39. Contra hanc sententiam aliqua solent obijci. Primo, quia Vicarius Episcopi, licet eius iurisdiclio sit ordinaria, expirat morte Episcopi, eo quod sit ab illo participata: ergo à fortiori cessabit iurisdiclio delegata ab Episcopo. Respondeo, negando consequentiam: nam Vicarius facit vnum, & idem Tribunal cum Episcopo: unde re etiam non integra expirat potestas Vicarij, cum tamen certum sit potestatem delegatam ad audiendas confessiones non cessare, quando confessio cepta est, etiam si moriatur Episcopus: delegatus enim non facit vnum Tribunal cum delegante, unde in foro externo datur appellatio ad delegantem ab eius delegato.

40. Secundò obijciunt: quia eiusmodi licentiam concedere pro tempore futuro, præiudicat successori, ad quem pertinet providere quibus suo tempore prædecessor enim solum poterat pascere oves, & illas iudicare, dum viveret Respondeo. Hoc argumentum probaret, nec Summum Pontificem posse dare talem licentiam, quæ non pereat eius morte: quia etiam ipse præiudicaret successor: quod tamen est aperte falsum, & contra communem praxim Ecclesiae. Sicut ergo ad Pontificem spectat non pascere oves, non solum per se ipsum, sed etiam per alios: & licet non spectat ad ipsum pascere illas postea, ad eum tamen non spectat providere hunc modum quo postea bene pascantur: & ideo nunc potest communicare suam potestatem aliis ad eum finem & hoc sine præiudicio successoris, quia successor poterit